

- Duden. (2022) *Die Grammatik* / Hrsg. von der Dudenredaktion. 10. Aufl. Mannheim [u.a.]: Dudenverl. 984 S. [in German]
- Kiyko Y. (2020) *Medientexte aus fraktaltheoretischer Perspektive*. Berlin: Peter Lang. 310 S. [in German]
- Lenk H.E.H. (2002) *Personennamen im Vergleich: Die Gebrauchsformen von Anthroponymen in Deutschland, Österreich, der Schweiz und Finnland*. Hildesheim [u.a.]: Georg Olms. 490 S. [in German]
- Nübling D., Fahlbusch F., Heuser R. (2012) *Namen: Eine Einführung in die Onomastik*. Tübingen: Narr. 367 S. [in German]
- Wengeler M. (2010) *Schäubleweise, Schröderisierung und riestern*. [Elektronний ресурс]: <http://www.komparativistik-online.de>. S. 79–98. [in German]

УДК 811.11'37'42:07

KEY CONCEPTS OF POST-WAR UKRAINE IN THE COLLECTIVE COGNITIVE SPACE OF UKRAINIANS AND REPRESENTATIVES OF THE ENGLISH-SPEAKING ETHNOSPACE

КЛЮЧОВІ КОНЦЕПТИ ПОВОЄННОЇ УКРАЇНИ В КОЛЕКТИВНОМУ КОГНІТИВНОМУ ПРОСТОРИ УКРАЇНЦІВ ТА ПРЕДСТАВНИКІВ АНГЛОМОВНОГО ЕТНОПРОСТОРУ

Тетяна КОЛІСНИЧЕНКО

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

t.kolisnychenko@chnu.edu.ua

0000-0001-5312-0522

Ірина ОСОВСЬКА

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

i.osovska@chnu.edu.ua

0000-0002-8109-658X

DOI: <https://doi.org/10.31861/gph2023.843.52-59>

Present research takes an effort to reconstitute an aspect that investigates the way Ukrainians and English-speaking ethnic groups conceptualize post-war Ukraine. This is performed by identifying the main components of the conceptual system of the political and military-themed discourses presented in the mass media in the Ukrainian and English-language corpora. The research methodology, combining cognitive representation, verbal reproduction and discursive implementation, includes: 1) selection of informational elements – concepts; 2) identifying significant concepts in the corpus based on functional frequency – autochthons; 3) a comparison of autochthons in Ukrainian and English-speaking ideas in the topic indicated.

According to the findings, both Ukrainian and English-language media aggressively thematized conceptions of Ukraine's post-war vision, proving their presence in the collective cognitive space.

Issues that are obvious to both Ukrainians and Europeans/Americans are RECONSTRUCTION through SUPPORT, HELP, CHANGE, INTEGRATION (to European-American multipurpose systems). However, there are differences: the Ukrainian side concentrates on INVESTMENTS and SUPPORT, whilst the European/American side focuses on REFORM and DEVELOPMENT, the latter is presumably underrepresented in the Ukrainian corpus, owing to Ukrainians' current modest optimism.

Keywords: discourse, discourse practice, mass-media discourse, discourse of war, concept, conceptual system, cognitive space, collective cognitive space.

Стаття презентує спробу реконструкції пов'язаного з розуміння повоєнного стану України сегменту колективного когнітивного простору українців та представників англomовної етноспільноти. Ця реконструкція здійснюється через встановлення основних елементів концептосистеми масмедійно представленого політично орієнтованого та воєнно тематизованого дискурсу в українському та англomовному корпусах. Методика дослідження, поєднуючи когнітивну репрезентацію, вербальне відтворення та дискурсивну реалізацію, включає: 1) виокремлення множини можливих інформаційних елементів – концептів; 2) на основі функціональної частотності у корпусі визначення ключових

концептів-автохтонів; 3) порівняння автохтонів українського та англомовного уявлень в заявленій тематиці.

Дослідження показало, що як український, так і англомовний медіапростір активно тематизує концепти повоєнного бачення України, демонструючи їх присутність і в колективному когнітивному просторі. Чільне місце в уявленнях як українців, так і європейців/американців займають очевидні для всіх ВІДБУДОВА / RECONSTRUCTION, яка відбудеться лише через ПІДТРИМКУ / SUPPORT, ДОПОМОГУ / HELP, ЗМІНИ / CHANGE, ВКЛЮЧЕННЯ / INTEGRATION (до європейсько-американських різноцільових систем). Однак, помітні і розбіжності: у той час, як українська сторона акцентує увагу на ІНВЕСТИЦІЯХ та СПРИЯННІ, європейці/американці ж концентруються на очікуванні REFORM та DEVELOPMENT, останній з яких мінімально представлений в українському корпусі, очевидно через помірний наразі оптимізм українців.

Ключові слова: дискурс, дискурсивна практика, дискурс мас-медіа, воєнний дискурс, концепт, концептосистема, когнітивний простір, колективний когнітивний простір.

Вступ. Ось уже другий рік тема війни та повномасштабного вторгнення не сходить з перших сторінок засобів масової інформації. Війна в Україні через свою неочікуваність, жорстокість та агресивність, загалом нечуваність в сучасному суспільстві, сколихнула весь світ. Множина публікацій вчених з різних галузей (політики, економіки, географії, історії, психології та ін.) засвідчує глибоке занепокоєння людства тим, що відбувається. Не залишилась осторонь і сучасна лінгвістика, відразу ж беручи для аналізу з різних позицій тематично релевантні мовні явища. Зокрема, І. Шевченко досліджує номінації війни в англомовних медіа у когнітивно-прагматичному висвітленні (Шевченко, 2022), О. Журавська аналізує типи й функціональність мемів війни в українських масмедіа (Журавська, 2022), О. Щербак на тлі новинних повідомлень німецькомовного сайту tagesschau.de виокремлює лінгвориторичні стратегії і тактики, які структурують тексти новин про війну в Україні (Щербак, 2022).

З середини 2022 року в риториці воєнних новин з'являється нова тема, пов'язана очевидно з успіхами України на фронті, консолідацією світу в збільшенні військової допомоги – поствоєнний світ, його структура, організації, гарантії тощо. Аналізуючи безпорадність світу на початку повномасштабного вторгнення росії в Україну, більшість дослідників сходяться на думці, що із завершенням війни сучасна адміністративно-політична світобудова потребуватиме модифікації (див. *Список джерел ілюстративного матеріалу*). Знайомлячись з цими публікаціями, ми поставили за мету з когнітивної точки зору відслідкувати тенденції в колективному когнітивному просторі українців і представників англомовного етнопростору (європейців/американців), що оприявнюються в риториці українських та англомовних публічних осіб щодо бачення поствоєнної України.

За об'єкт дослідження взято масмедійний дискурс (як спосіб подання матеріалу) воєнно орієнтованої тематики в його політичному та публічному виявах, а **матеріал** – промови як політиків України та англомовних країн, так і аналітичні огляди фахівців (насамперед, економістів). Вважаємо, що в такий спосіб можна відчутти загалом настрої обох етноспільнот. Ми усвідомлюємо різношерстність англомовного дискурсу, однак маємо за мету оприявнити саме загальні тенденції європейського та американського мислення у зазначеному ракурсі, що матимуть можливо продовження в дослідженні національно специфікованих англомовних дискурсів в заявленій тематиці. Іншим завданням визначаємо й порівняння тематичних про поствоєнний порядок України в мисленні українців та європейців/американців, продемонстровані у мовленні ментальні збіги та розбіжності.

Найдоцільнішою лінгвістичною проекцією виконання такого дослідження обираємо когнітивно-дискурсивну парадигму лінгвістичних досліджень, а в її межах – напрям концептології дискурсу, що займається, окрім іншого, й встановленням складових колективних когнітивних просторів – «particularly structured set of knowledge and representations that all the individual of a social group (as a discursive community) members possess» (Osovska, Tomniuk 2019, p. 48)). На тлі різнотипних дискурсивних практик колективний когнітивний простір відображається у певних відносно сталих ментальних каркасах – концептосистемах дискурсів,

які, у свою чергу, являють собою множини регулярно відтворюваних у них концептів, що їх прийнято називати автохтонами (Приходько 2008, Осовська 2016 та ін.).

Методика дослідження. Услід за Старжинською та Будзієвською (2018, р. 291), визначаємо дискурс як "authoritatively decides on whether to include or exclude particular contents from archives of social knowledge". Сучасна множина інтерпретацій цього поняття дозволяє нам з соціолінгвістичних позицій вважати його функціональним етнокультурним простором певного соціуму, представленим множиною вербалізованих практик у кожній соціокомунікативній сфері. У цьому дослідженні визначаємо дискурс як мислекомунікацію, що відображає різницю в картинах світу і об'єднує типові ситуації соціальних інтеракцій, їх учасників, соціокультурні норми та конвенції (Osowska, Tomniuk 2019, р. 48).

Відповідно до заявленого вище об'єкту, що знаходиться на перетині масмедійного, воєнного та політичного дискурсів, концентруємо дослідження на проявах масмедійно представленого політично орієнтованого та воєнно тематизованого дискурсу в двох різномовних корпусах у майже рівних обсягах, що їх аналізуємо за процедурою, викладеною у (Osowska 2014) та апробованою у (Osowska, Tomniuk 2019 (a); Kolisnichenko, 2022; Osowska, Tomniuk, 2019 (b) та ін.). Щоправда, цю процедуру спрощуємо, замінюючи статистичні підрахунки кількісним аналізом та уникаючи деяких нерелевантних для цього дослідження кроків.

Отже, методика дослідження, поєднуючи когнітивну репрезентацію, вербальне відтворення та дискурсивну реалізацію, включає кілька етапів: 1) виокремлення множини можливих інформаційних елементів – концептів; 2) на основі функціональної частотності у корпусі визначення ключових концептів – автохтонів; 3) порівняння автохтонів українського та англійського мовного уявлень в заявленій тематиці.

Виявлення автохтонних концептів здійснюємо на основі таких міркувань в межах концептології дискурсу: а) пізнати та осягнути кожен дискурс можна, усвідомивши його своєрідну концептосистему, що об'єднує певну множину регулярних і нескінченну множину змінних (випадкових) концептів, які актуалізуються в ньому; б) встановити цю множину можна, аналізуючи та інвентаризуючи тексти, що реалізуються в межах цього дискурсу, фіксуючи вербалізатори концептів та на кількісній основі визначаючи найчастотніші з них. Загалом, застосована методика дозволяє змоделювати концептосистему дискурсу та представити його в когнітивній карті, проте це дослідження є лише початковим етапом такої можливої процедури та дозволить поки лише виявити регулярні концепти як скелети досліджуваних дискурсів.

Результати та обговорення. Представлена процедура дозволила виокремити основні концепти у риториці українських дісїжнмейкерів, представлені у таблиці 1. Як бачимо, усвідомлення поствоєнного стану у колективному когнітивному просторі українців концентрується навколо ВІДБУДОВИ (*Україна потребуватиме системної відбудови після війни, а деякі об'єкти потребують негайного відновлення*), ВІДНОВЛЕННЯ (*Відновлення України – це всеосяжна трансформація країни, під час якої багато елементів мають працювати одночасно; Щоб відбудувати не лише за принципом «краще, ніж було», а й забезпечити зелене відновлення, питання охорони довкілля, декарбонізації, запровадження новітніх технологій мають стати наскрізними елементами процесу відбудови*), усвідомлює, що потребує ДОПОМОГИ (*На такому рівні необхідна допомога іноземних незалежних експертів у відборі та навчанні буде найбільш ефективною*), ПІДТРИМКИ світу (*Україна, за підтримки країн, які вірять у світовий порядок, заснований на правилах, переможе; Більшу частину підтримки для відбудови України мають становити гранти*) та ІНВЕСТИЦІЙ (*Україна може спростити приплив інвестицій надаючи доступ до майданчиків*). Українці усвідомлюють, що ЗМІНИ (*Пріоритетом має стати зміна підходів до розвитку економіки; Кардинальна зміна підходів до водогосподарської політики в рамках Зеленого відновлення дозволить максимально реалізувати стратегію інтегрованого управління водними ресурсами*), СТВОРЕННЯ та ПРОЕКТУВАННЯ (*Має бути створений механізм для спрямування міжнародної допомоги; Використання цифрових інструментів для створення сучасної відкритої для відслідковування та аналізу цифрової архітектури; Це передбачає сильну роль уряду, а згодом і планувальників, які допоможуть внести корективи в*

*планування міст, включно з проектуванням транспортної мережі; ЄС і вивела дискусії та проекти всередині громадянського суспільства на новий рівень), БУДІВНИЦТВА нових (Пріоритетом має стати коригування економіки шляхом будівництва більш енергоефективних і менш енергозатратних систем), РЕКОНСТРУКЦІЯ певних зруйнованих об'єктів (*Реконструкція – це не про відбудову України до передвоєнного стану, а про глибоку модернізацію країни*). При цьому є чітке усвідомлення, що суспільство потребує проведення РЕФОРМ (*Фінансова допомога ... зможе надати якір для інституційних реформ та упевненість для приватних інвесторів*), зокрема ЦИФРОВІЗАЦІЇ і МОДЕРНІЗАЦІЇ всіх сфер (*Використання можливостей цифровізації для розширення залученості, побудови структурного діалогу*). Хоча уявлення про РОЗВИТОК, ЗРОСТАННЯ і ПРОГРЕС наразі, зі зрозумілих причин, демонструють досить низький показник (разом більше 5%), вони все ж присутні у корпусі і засвідчують помірний оптимізм українців.*

Таблиця 1

Основні автохтонні концепти, зафіксовані в українському мас-медійному політичному дискурсі поствоєнної тематики

Концепт	% від загальної кількості вербалізаторів
ВІДБУДОВА	12,72%
ВІДНОВЛЕННЯ	11,35%
ДОПОМОГА	9,19%
РЕФОРМА	8,36%
ПІДТРИМКА	7,26%
СТВОРЕННЯ	6,79%
ІНВЕСТИЦІЇ	6,63%
ПРОЕКТ	5,77%
ЗМІНА	4,53%
СПРИЯННЯ	3,50%
ВКЛЮЧЕННЯ	3,26%
РЕКОНСТРУКЦІЯ	3,00%
БУДІВНИЦТВО	2,76%
ЗРОСТАННЯ	2,46%
ЦИФРОВІЗАЦІЯ	1,85%
РОЗВИТОК	1,83%
ПРОГРЕС	1,33%
МОДЕРНІЗАЦІЯ	1,25%
ПОБУДОВА	0,83%
ПЕРЕТВОРЕННЯ	0,72%
ПОДОЛАННЯ	0,64%
РОЗШИРЕННЯ	0,60%
ЗАПОБІГАННЯ	0,56%
СВОБОДА	0,52%
ОНОВЛЕННЯ	0,47%
ЗАЛУЧЕННЯ	0,44%
ПОЛІПШЕННЯ	0,39%
ЗВІЛЬНЕННЯ	0,36%
ГАРМОНІЗАЦІЯ	0,24%
ВПРОВАДЖЕННЯ	0,22%
РОЗГОРТАННЯ	0,13%
РЕКУЛЬТИВАЦІЯ	0,03%

Мусимо зазначити, що акценти в риторичі президента України дещо відрізняються від загалом зафіксованих. Так, істотно переважну увагу він зосереджує на ПІДТРИМЦІ (*Коли ми звертаємося по підтримку для України, ми звертаємося заради порятунку життів*), СВОБОДІ (*Бо свобода й справедливість, людяність і повага, заслужений народом мир мають перемогти) та ДОПОМОЗІ (*Тож я закликаю допомогти нам із цим*), часто згадує про необхідність ВІДНОВЛЕННЯ (*Відбудувати Україну – це відновити принципи життя, відновити простір життя, відновити те, що робить людей людьми*), ЗВІЛЬНЕННЯ (приклад) та СТВОРЕННЯ (приклад). ВІДБУДОВА займає лише 3,89% від загальної кількості слововживань. Досить низьку частотність в візіях президента займають РОЗШИРЕННЯ, ПРОЕКТ, ОНОВЛЕННЯ, ІНВЕСТИЦІЇ та РЕФОРМИ. Всі інші концепти мають менше 1 % згадувань, а тому є нерелевантними.*

Аналізуючи англomовний однотипний контент, фіксуємо іншу конфігурацію частотності, що засвідчує частково інші суспільні пріоритети (див. табл. 2).

Таблиця 2

Основні автохтонні концепти, зафіксовані в англomовному мас-медійному політичному дискурсі поствоєнної тематики

Концепт	% від загальної кількості вербалізаторів
RECONSTRUCTION	12,71%
DEVELOPMENT	12,58%
REFORM	10,44%
SUPPORT	8,31%
PROJECT	6,20%
REBUILD	5,99%
CHANGE	4,92%
INTEGRATION	4,88%
CREATING	4,37%
RECOVERY	4,33%
HELP	3,98%
IMPROVE	3,97%
POST-WAR	2,97%
FACILITATE	2,82%
GROWTH	2,72%
MODERN	1,87%
PROGRESS	1,69%
TRANSFORMATION	1,54%
PROMOTION	1,26%
DIGITALIZATION	0,95%
RENEW	0,58%
FREEDOM	0,54%
OVERCOME	0,37%

Дані таблиці 2 засвідчують, насамперед, що тема повоєнного стану України (POST-WAR) активно присутня у колективному когнітивному просторі представників англomовного етнопростору (*The EU must aim to expand to welcome Ukraine as a full-fledged member state following a postwar integration process*). Чільне місце тут посідають RECONSTRUCTION (*Ukraine's reconstruction is a comprehensive transformation of the country*), DEVELOPMENT (*there is a strong sense that the development of the economy depends largely on the development of small and medium-sized businesses*) та REFORM (*...reconstruction offers a once-in-a-lifetime opportunity to radically and systemically reform Ukraine's science sector*), вказуючи на очевидність потреби у

не просто відновленні (адже концепт RENEW не є частотним), а технологічній відбудові на основі реформування, що забезпечить розвиток держави і суспільства. Це може бути втілене лише на тлі підтримки (SUPPORT: *fully commit to supporting Ukraine throughout its path from early to long-term recovery*; HELP: *we try to identify reforms that could help in rebuilding a better functioning labour market than the one operating before the war*; FACILITATE: *The recovery process has to facilitate collaboration between national and international actors...*). Українська економіка повинна зазнати змін (CHANGE: *...become agents of change in the next iteration of science reform...*; TRANSFORMATION: *Ukraine's reconstruction should involve a comprehensive transformation of the country*), модернізуватися (MODERN: *...the development of modern infrastructure aligned with the EU standards will be the task for years...*; CREATING: *The Commission also contributed to UN Trust Fund for re-establishment by creating post-war livelihood opportunities*, DIGITALIZATION: *The impact of this digitalization has been evident during the war...*) та інтегруватися в європейську та світову (INTEGRATION: *Integration and inclusivity will become the focus of government policies for years to come*). Ключовий для українського президента концепт СВОБОДА в англомовній етноспільноті не демонструє операційної популярності, оскільки є очевидною концептуальною основоположною цінністю та не потребує частотного мовлення.

Висновки. Як бачимо, як український, так і англомовний медіапростір активно тематизує концепти повоєнного бачення України, демонструючи їх присутність і в колективному когнітивному просторі (див. схему 1.). Чільне місце в уявленнях як українців, так і європейців/американців займають очевидні для всіх ВІДБУДОВА / RECONSTRUCTION, яка відбудеться лише через ПІДТРИМКУ / SUPPORT, ДОПОМОГУ / HELP, ЗМІНИ / CHANGE, ВКЛЮЧЕННЯ / INTEGRATION (до європейсько-американських різноцільових систем).

Однак, помітні і розбіжності: у той час, як українська сторона акцентує увагу на ІНВЕСТИЦІЯХ та СПРИЯННІ, європейці/американці ж концентруються на очікуванні REFORM та DEVELOPMENT, останній з яких мінімально представлений в українському корпусі, очевидно через помірний наразі оптимізм українців.

Оприявнивши основні автохтонні концепти українського та англомовного масмедійного дискурсу воєнно орієнтованої тематики, що засвідчують концептуальні засади в колективних когнітивних просторах їх представників, плануємо в перспективі уточнити їх, фіксуючи та інтерпретуючи міжконцептуальні кореляції, що відтворять певні ментальні залежності.

Список літератури

Журавська О. (2022). Меми війни в українських масмедіа: типи й функціональність. Кримський міжнародний форум : філологія та журналістика : збірник матеріалів, 20–21 жовтня 2022 р., м. Київ. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2022. С. 22–26.

Шевченко І., Морозова І., Шевченко В. (2022). Номінації агресії Росії проти України в англомовних медіа: когнітивно-прагматичний аналіз. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна*

філологія. Методика викладання іноземних мов, (95), 70–77. <https://doi.org/10.26565/10.26565/2227-8877-2022-95-09>

Щербак О. (2022). Лінгвориторичні стратегії зображення російсько-української війни 2022 року (на матеріалі повідомлень німецькомовного сайту tagesschau.de). *Актуальні питання іноземної філології*, (16). С. 219–225. <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2022-16-32>

Kolisnichenko T., Osovskaya I., Tomniuk L. (2022). Exploring Concepts of the English-Language Tourism Advertising Discourse in Pre-Pandemic and Pandemic Times. *East European Journal of Psycholinguistics*, 9(1). <https://doi.org/10.29038/eejpl.2022.9.1.kol> <https://eejpl.vnu.edu.ua/index.php/eejpl/article/view/585>

Osovskaya I., Tomniuk L. (2019). Modern German Parenting Discourse : Mental resource. *Skase journal of theoretical linguistics*. Volume 16. No. 2. (ISSN 1336-782x). P. 64–91. http://www.skase.sk/Volumes/JTL40/pdf_doc/04.pdf

Osovskaya I. (2016). Ключові концепти сучасного німецькомовного парентального дискурсу. *Science and education a new dimension. Philology*. Budapest, IV (17), issue 78, p. 57–61.

Прийходко А.М. (2008). Концепти і концептосистеми в когнітивнодискурсивній парадигмі лінгвістики. Запоріжжя: Прем'єр.

Starzyńska, A. & Budziszewska, M. (2018). Why shouldn't she spit on his grave? Critical discourse analysis of the revenge narratives in American popular film from the developmental point of view. In *Psychology of language and communication*, 22 (1), p. 287–306. DOI: <https://doi.org/10.2478/plc-2018-0013>

Список джерел ілюстративного матеріалу

Андрусевич А., Козак З. (2023). Доступ громадськості до прийняття рішень щодо відновлення України в частині збереження довкілля і протидії зміні клімату. РАЦ «Суспільство і довкілля». 31 с.

Бекер Т., Айхенгрін Б., Городніченко Ю., Гурієв С., Джонсон С., Милованов Т., Рогофф К., Ведер ді Мауро Б. (2022). Нарис про відбудову України. CEPR Press. 38 с.

Городніченко Ю., Сологуб І., Ведер Ді Мауро Б. (2023). Відбудова України: принципи та політика. Паризький звіт 1. CEPR Press. 508 с.

Ігнатенко О., Шор К., Малькова Т. та ін. (2022). Повоєнне відновлення України: відбудова заради кращого майбутнього. Київ. 40 с.

Шаповал Н., Федосєєнко М., Грибановський О., Терещенко О. (2022). Повоєнне відновлення України. Нові ринки та цифрові рішення. Київ. 28 с.

Outcome Document of the Ukraine Recovery Conference URC2022 ‘Lugano Declaration’. Lugano, 4–5 July, 2022.

Post-war Reconstruction of Economy: Case Studies (2022). KPMG in Ukraine. 70 p.

References

Zuravska O. (2022). Memy viiny v ukrainskykh masmedia: typy i funktsionalnist [War memes in the Ukrainian mass media: types and functionality.]. *Krymskyi mizhnarodnyi forum : filolohiia ta zhurnalistyka : zbirnyk materialiv*, 20–21 october 2022 p., Kyiv. Lviv – Torun : Liha-Pres, 2022. Pp. 22–26.

Shevchenko I., Morozova I., Shevchenko V. (2022). Nominatsii ahresii Rosii proty Ukrainy v anhlovnykh media: kognitivno-prahmatychnyi analiz [Nominations of Russia's aggression against Ukraine in the English-language media: a cognitive-pragmatic analysis]. *Visnyk KhNU imeni V. N. Karazina. Serii: Inozemna filolohiia. Metodyka vykladannia inozemnykh mov*, (95), 70–77. <https://doi.org/10.26565/10.26565/2227-8877-2022-95-09>

Shcherbak, O. (2022). Lihvorytorychni stratehii zobrazhennia rosiisko-ukrainskoi viiny 2022 roku (na materialii povidomlen nimetskomovnoho сайту tagesschau.de) [Linguistic strategies for portraying the Russian-Ukrainian war of 2022 (based on the material of messages from the German-language website)]. *Aktualni pytannia inozemnoi filolohii*, (16). Pp. 219–225. <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2022-16-32>

Kolisnichenko T., Osovskaya I., Tomniuk L. (2022). Exploring Concepts of the English-Language Tourism Advertising Discourse in Pre-Pandemic and Pandemic Times. *East European Journal of Psycholinguistics*, 9(1). <https://doi.org/10.29038/eejpl.2022.9.1.kol> <https://eejpl.vnu.edu.ua/index.php/eejpl/article/view/585>

Osovskaya I., Tomniuk L. (2019). Modern German Parenting Discourse : Mental resource. *Skase journal of theoretical linguistics*. Volume 16. No. 2. (ISSN 1336-782x). P. 64–91. http://www.skase.sk/Volumes/JTL40/pdf_doc/04.pdf

Osovskaya I. (2016). Kliuchovi kontsepty suchasnoho nimetskomovnoho parentalnoho dyskursu [Key concepts of modern German-language parenting discourse]. *Science and education a new dimension. Philology*. Budapest, IV (17), issue 78, p. 57–61.

Prykhodko A.M. (2008). Kontsepty i kontseptosystemy v kognitivnodyskursyvniy paradyhmi lihvistyky [Concepts and conceptual systems in the cognitive-discursive paradigm of linguistics.]. Zaporizhzhia: Premier.

Starzyńska, A. & Budziszewska, M. (2018). Why shouldn't she spit on his grave? Critical discourse analysis of the revenge narratives in American popular film from the developmental point of view. In *Psychology of language and communication*, 22 (1), p. 287–306. DOI: <https://doi.org/10.2478/plc-2018-0013>

Illustrative material

Andrusevych A., Kozak Z. (2023). *Dostup hromadskosti do pryiniattia rishen shchodo vidnovlennia Ukrainy v chastyni zberezhenia dovkillia i protydii zmini klimatu* [Public access to decision-making regarding the restoration of Ukraine in terms of environmental protection and climate change prevention.]. RATs «Suspilstvo i dovkillia». 31 p.

Beker T., Aikhenhrin B., Horodnichenko Yu., Huriiiev S., Dzhonson S., Mylovanov T., Rohoff K., Veder di Mauro B. (2022). *Narys pro vidbudovu Ukrainy* [Essay on the reconstruction of Ukraine]. CEPR Press. 38 p.

Horodnichenko Yu., Solohub I., Veder Di Mauro B. (2023). *Vidbudova Ukrainy: pryntsyipy ta polityka* [Reconstruction of Ukraine: principles and politics]. *Paryzkyi zvit 1*. CEPR Press. 508 p.

Ihnatenko O., Shor K., Malkova T. ta in. (2022). *Povoienne vidnovlennia Ukrainy: vidbudova zarady krashchoho maibutnoho* [Post-war reconstruction of Ukraine: rebuilding for a better future]. Kyiv. 40 p.

Shapoval N., Fedoseienko M., Hrybanovskiy O., Tereshchenko O. (2022). *Povoienne vidnovlennia Ukrainy. Novi rynky ta tsyfrovi rishennia* [Post-war reconstruction of Ukraine. New markets and digital solutions]. Kyiv. 28 p.

Outcome Document of the Ukraine Recovery Conference URC2022 ‘Lugano Declaration’. Lugano, 4–5 July, 2022.

Post-war Reconstruction of Economy: Case Studies (2022). KPMG in Ukraine. 70 p.

УДК 811.111'276.1-055.2:791

LINGUISTIC PECULIARITIES OF THE FEMALE CHARACTER ARCHETYPES IN CONTEMPORARY CINEMA DISCOURSE BASED ON THE TV SERIES "WHY WOMEN KILL" ЛІНГВАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КІНОАРХЕТИПІВ ЖІНОЧИХ ПЕРСОНАЖІВ У СУЧАСНОМУ КІНОДСИКУРСІ НА МАТЕРІАЛІ СЕРІАЛУ "WHY WOMEN KILL"

Богдана КОШЕЛЬНИК, Ірина САПОЖНИК

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

koshelnyk.bohdana@chnu.edu.ua

i.sapozhnyk@chnu.edu.ua

<https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0002-0898-2921>

DOI: <https://doi.org/10.31861/gph2023.843.59-66>

The research focuses on the linguistic characteristics of the female characters' speech in the contemporary British television series *Why Women Kill* and the peculiarities of creating psycholinguistic images of female characters in accordance with the corresponding film archetypes. The scientific novelty of the study lies in the fact that it attempts to analyze the psycholinguistic images of female characters in television series, and thus determines the originality and significance of this study. This research contributes to the enlargement of works dedicated to cinematography characters' language peculiarities revealing the correlation with a particular psychological archetype that presents the topicality of our research. The script is viewed as one of the primary universal methods for unveiling the character's image in an audiovisual text. Based on theories of character archetypes and the use of language in the media, this article examines the replicas and speech patterns of three prominent female characters to determine the linguistic choices used to convey character archetypes. The research is based on the script from the series *Why Women Kill* (2019) by M. Cherry. The descriptive method, contextual analysis, and method of quantitative calculations have been the appropriate methodological instruments for achieving the purpose of the study. W. Schmidt's (2007) classification serves as the basis for determining the primary psychological characteristics of the characters. The article examines the formation of psycholinguistic images of three female characters from the film archetypes *The Nurturer*, *The Seductive Muse*, and *The Amazon*. Beth Ann Stanton belongs to the film archetype *The Nurturer*, Simone Grove belongs to the